

Tussentijds Bericht Nationaliteiten (TBN 2008/8)

Aan:

– De Burgemeesters (t.a.v. hoofden Burgerzaken)

i.a.a.:

- de Minister van Buitenlandse Zaken
- de Gevolmachtigde Minister van Aruba
- de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen
- de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Onderdeel: Stafdirectie Uitvoeringsbeleid

Datum: 17 november 2008

Ons kenmerk: INDUIT 08-4292 (AUB)

Aard: Bekendmaking van voorschriften

Juridische achtergrond: Rijkswet op het Nederlanderschap; Besluit DNA Vaderschap

Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap

Bijlagen: 2 modellen

Onderwerp: Erkenning en wettiging

Inleiding

Naar aanleiding van de Wet van 27 juni 2008 tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap ter invoering van een verklaring van verbondenheid, en tot aanpassing van de regeling van de verkrijging van het Nederlanderschap na erkenning (Stb. 270) en het Besluit DNA-onderzoek vaderschap van 20 oktober 2008 (Stb. 417) wordt de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap (HRWN) ten aanzien van artikel 4 en artikel 6 RWN aangepast. Daarnaast worden bij wijze van overgangsrecht ook enkele optiemogelijkheden toegevoegd. De wetswijziging treedt op 1 maart 2009 in werking.

Artikel 4

Wetswijziging

Het tweede lid van artikel 4 wordt vervangen door de volgende vijf leden:

2. Nederlander wordt de minderjarige die na zijn geboorte en voor de leeftijd van zeven jaar door een Nederlander wordt erkend.
3. Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die zonder erkenning door wettiging het kind wordt van een Nederlander.
4. Door erkenning wordt ook Nederlander de minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte wordt erkend door een Nederlander, die zijn biologische vaderschap bij of binnen de termijn van één jaar na de erkenning aantoont.
5. Kinderen van de minderjarige vreemdeling die op grond van het eerste, derde of vierde lid het Nederlanderschap verkrijgt, delen in die verkrijging.
6. Bij of krachtens algemene maatregelen van rijksbestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het in het vierde lid bedoelde bewijs.

Wijziging Handleiding

In paragraaf 1 onder Algemeen – *Verkrijging Nederlanderschap bij erkenning of wettiging* worden de zinnen 'Thans...artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c RWN' vervangen door: 'Tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 kon een erkende en/of gewettigde minderjarige (uitsluitend) na drie jaar opvoeding en verzorging door de Nederlandse man het Nederlanderschap verkrijgen door optie. De verkrijging van het Nederlanderschap door wettiging is vanaf 1 maart 2009 opgenomen in artikel 4, derde lid RWN. Prénatale erkenning (erkenning van de ongeboren vrucht) door een Nederlandse man leidt tot onmiddellijke verkrijging van het Nederlanderschap vanaf de geboorte (zie artikel 3, eerste lid RWN)'.

Paragraaf 1 onder Algemeen – *Verkrijging Nederlanderschap door postnatale erkenning met gerechtelijk bewijs van verwekkerschap* wordt vervangen door de volgende tekst: '*Verkrijging Nederlanderschap na postnatale erkenning cq. wettiging*

Vanaf 2 juni 2007, met terugwerkende kracht tot 1 april 2003 werd een postnatale erkenning, in combinatie met een gerechtelijk bewijs van biologisch vaderschap, gelijkgesteld met een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Het Nederlanderschap werd verkregen op de in artikel 4, eerste lid RWN genoemde datum. Een gerechtelijk bewijs van biologisch vaderschap is een rechterlijke

uitspraak waarin is vastgesteld dat de erkenner ook de biologische vader is. Het kan hierbij gaan om een uitspraak van de artikel 17 RWN-rechter, de vreemdelingenrechter of een buitenlandse rechter, die op grond van DNA onderzoek oordeelt dan wel anderszins uitdrukkelijk vaststelt dat de erkenner de biologische vader van het kind is. Het enkel overleggen van DNA-bewijs volstond derhalve niet.

Vanaf 1 maart 2009 verkrijgt een minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte door een Nederlander wordt erkend en jonger is dan zeven jaar, dan wel de minderjarige vreemdeling die door een Nederlander wordt gewettigd, het Nederlanderschap van rechtswege. Minderjarige vreemdelingen die door een Nederlander worden erkend als zij zeven jaar of ouder zijn, verkrijgen het Nederlanderschap als de Nederlandse erkenner zijn biologische vaderschap via een DNA-test bij of binnen een jaar na erkenning aantoonst.

Paragraaf 3 – Kind geboren op of na 1 januari 1985; Nederlandse vaststelling vaderschap vóór 1 april 2003

De zin 'Pas met de...geboorte verkrijgt' wordt vervangen door 'Pas op 1 april 2003 bepaalde artikel 4 lid 1 RWN dat de minderjarige *niet* het Nederlanderschap met terugwerkende kracht tot de geboorte verkreeg'.

Paragraaf Ad artikel 4, tweede lid wordt vervangen door de volgende tekst:

'Ad artikel 4, tweede lid

Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte en voor de leeftijd van zeven jaar door een Nederlander wordt erkend.

Een minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte door een Nederlander wordt erkend en jonger is dan zeven jaar verkrijgt het Nederlanderschap van rechtswege. Het Nederlanderschap wordt verkregen vanaf de datum van erkenning. Deze verkrijging geldt vanaf 1 maart 2009. Voor kinderen erkend tijdens hun minderjarigheid tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 geldt deze verkrijginggrond niet. Zij kunnen gebruik maken van de optiemogelijkheden van artikel II, eerste lid, onder a van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270). Zie de oudere Handleidingen voor een toelichting op de regelgeving vóór 1 april 2003.

Voorbeeld

Een jongen van twee jaar die geboren is uit een Venezolaanse ongehuwde vrouw wordt op 1 augustus 2009 erkend door een Nederlander. Omdat de jongen op de datum van erkenning jonger is dan zeven jaar verkrijgt hij het Nederlanderschap op de datum van erkenning'.

Ad artikel 4, derde lid

Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die zonder erkenning door wettiging het kind wordt van een Nederlander.

Nederland moet een buitenlandse wettiging als geldig aanmerken op grond van de Overeenkomst van Rome van 10 september 1970 inzake wettiging door huwelijk (Trb. 1972, 61). Deze overeenkomst is op 31 juli 1977 voor Nederland in werking getreden. Dit betekent dat een buitenlandse wettiging op of na 31 juli 1977 in Nederland op grond van deze Overeenkomst geaccepteerd moet worden. Overigens moeten wettigingen (zonder voorafgaande erkenning) door huwelijk die tot stand gekomen zijn in een land dat geen partij is bij genoemde Overeenkomst ook in Nederland worden erkend (zie artikel 5 van de Overeenkomst).

Wettiging vindt veelal plaats door huwelijk, maar kan ook geschieden door een nadien genomen beslissing van een rechterlijke of andere bevoegde autoriteit of door brieven van wettiging. Het Nederlanderschap wordt verkregen vanaf de datum van wettiging. Deze verkrijging geschiedt met ingang van 1 maart 2009. Voor kinderen gewettigd tijdens hun minderjarigheid tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 geldt deze verkrijgingsgrond niet. Zie voor hen het overgangsrecht zoals beschreven in paragraaf 6 in de toelichting van artikel 6 RWN. Zie de oudere Handleidingen voor een toelichting op de regelgeving vóór 1 april 2003.

Voorbeeld

Een Turkse ongehuwde vrouw bevalt op 1 mei 2009 van een meisje. Een jaar na de geboorte trouwt de moeder van het kind in Turkije met een Nederlander. Op grond van de Overeenkomst van Rome inzake wettiging door huwelijk moet de Turkse wettiging in Nederland als geldig worden aangemerkt. Dit betekent dat het kind het Nederlanderschap verkrijgt vanaf de datum van wettiging, in dit geval 1 mei 2010.

Op grond van artikel 2 eerste lid RWN hebben verkrijging en verlies van het Nederlanderschap geen terugwerkende kracht, tenzij de wet anders bepaalt. In artikel 4 derde lid RWN is niets opgenomen over terugwerkende kracht dus dit betekent dat het Nederlanderschap wordt verkregen vanaf de datum van wettiging, ook al werkt de wettiging in sommige landen terug tot de geboorte van het kind.

Ad artikel 4, vierde lid

Door erkenning wordt ook Nederlander de minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte wordt erkend door een Nederlander, die zijn biologische vaderschap bij of binnen een termijn van één jaar na de erkenning aantoont.

Een minderjarige vreemdeling die zeven jaar of ouder is en wordt erkend door een Nederlander verkrijgt het Nederlanderschap indien de Nederlandse erkenner bij of binnen een jaar na de erkenning zijn biologische vaderschap aantoont door middel van een DNA-test van een laboratorium als bedoeld in het Besluit DNA-onderzoek vaderschap (zie artikel 4, zesde lid).

Het Nederlanderschap wordt verkregen vanaf de datum van erkenning. Dit kan betekenen dat een kind weliswaar tijdens zijn minderjarigheid wordt erkend, maar pas als hij meerderjarig is verneemt van de bevoegde instantie dat hij het Nederlanderschap heeft verkregen. Dit artikellid geldt vanaf 1 maart 2009.

Voorbeeld

Een minderjarig kind van 17,5 jaar van een Poolse ongehuwde vrouw wordt op 1 november 2009 erkend door een Nederlander. Na tien maanden overlegt de Nederlandse erkenner een DNA-test van een laboratorium als bedoeld in het Besluit DNA-onderzoek waaruit blijkt dat hij met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de biologische vader is van het kind. Dit betekent dat het kind vanaf de datum van erkenning, 1 november 2009, het Nederlanderschap verkrijgt, ook al verneemt hij dit pas als hij reeds meerderjarig is.

Ad artikel 4, vijfde lid

Kinderen van de minderjarige vreemdeling die op grond van het eerste, derde, of vierde lid het Nederlanderschap verkrijgt, delen in die verkrijging.

Als een kind op grond van artikel 4, eerste, derde of vierde lid Nederlander wordt en het kind zelf kinderen heeft, dan delen die kinderen in de verkrijging van het Nederlanderschap. Zij verkrijgen het Nederlanderschap met ingang van dezelfde dag als hun ouder.

Voorbeeld

Een meisje van 16 jaar die geboren is uit een Dominicaanse ongehuwde vrouw, wordt op 1 oktober 2009 erkend door een Nederlander. Op de datum van erkenning heeft zij een zoon van 6 maanden die buiten huwelijk is geboren. Na overlegging van een DNA-test van een laboratorium als bedoeld in het Besluit DNA-onderzoek krijgt zij op grond van artikel 4, vierde lid RWN, het Nederlanderschap. Haar zontje deelt op grond van artikel 4, vijfde lid RWN in de verkrijging van het Nederlanderschap.

Ad artikel 4, zesde lid

Bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het in het vierde lid bedoelde bewijs

De algemene maatregel van rijksbestuur die hier bedoeld wordt is het Besluit DNA-onderzoek vaderschap (Stb. 417). In dit besluit wordt aangegeven dat het vaderschap wordt aangetoond door DNA-bewijs van een laboratorium dat voldoet aan de eisen gesteld in dit besluit. In dit Besluit is ook bepaald dat het DNA-onderzoek ten behoeve van vaderschapsonderzoek dient te worden verricht in een laboratorium dat door de Raad voor Accreditatie is geaccrediteerd aan de hand van:

- 1) de criteria genoemd in de NEN- en ISO/IEC 17025 of de NEN-EN ISO/IEC 15189; en
- 2) de aanbevelingen van de Paternity Testing Commission van de International Society of Forensic Genetics (FSI 2007). Deze aanbevelingen worden vermeld in het wetenschappelijk artikel *Paternity Testing Commission of the International Society of Forensic Genetics: recommendations on genetic investigations in paternity cases*, *Forensic Science international*, 129 (2002) p. 144–157. Zie de website www.isfg.org (publications).

Indien het onderzoek is verricht conform de aanbevelingen van de ISFG, betekent dit dat het vaderschap slechts is bewezen, indien het onderzoek met een aan zekerheidgrenzende waarschijnlijkheid (99,9%) het vaderschap bevestigt.

Of een in Nederland gevestigd laboratorium voldoet aan deze normen blijkt uit de 'scope': de

verklaring voor welke activiteiten de accreditatie van toepassing is. Een laboratorium kan voor sommige activiteiten wél zijn geaccrediteerd en andere activiteiten niet. De 'scope' van Nederlandse laboratoria is via een zoekmachine te vinden op de website van de Raad van Accreditatie in Utrecht ([www.accreditatie.nl](http://www accreditatie.nl)) door de naam van het laboratorium in te vullen. De Raad van Accreditatie controleert de naleving van de ISO/IEC-normen en de aanbevelingen van de ISFG van de Nederlandse laboratoria.

Op dit moment (november 2008) is voor zover bekend alleen Sanquin door de Raad van Accreditatie geaccrediteerd conform de bovengenoemde normen.

Indien het onderzoek is verricht door een laboratorium in het buitenland dient het laboratorium te zijn geaccrediteerd door een met de Raad voor Accreditatie vergelijkbare instantie of door een bevoegde autoriteit. Veel Raden van Accreditatie of vergelijkbare instanties, waaronder die in Nederland, zijn aangesloten bij de International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC). Dit kan worden onderzocht op de website van het ILAC, (www.ilac.org). Indien de betreffende buitenlandse organisatie is aangesloten bij het ILAC geldt het als een bevoegde instantie in de zin van het Besluit DNA-onderzoek vaderschap. Indien in een land geen Raad voor Accreditatie of vergelijkbare instantie is, kan het zijn dat er een andere instelling is in dat land die bevoegd is om te controleren of een laboratorium zich houdt aan de ISO/IEC-normen. Degene die het vaderschap wenst te bewijzen dient met documenten aan te tonen dat het laboratorium waarvan bewijs wordt overgelegd, is geaccrediteerd door een buitenlandse bevoegde instantie.

Het is mogelijk dat een laboratorium geaccrediteerd is conform de hiervoor genoemde normen, maar ook DNA-onderzoek verricht op basis van een zogenaamde thuis-'kit'. Bij een thuis-'kit' neemt de erkenner DNA-materiaal af bij zichzelf en het kind en stuurt dit vervolgens op naar het laboratorium. Deze gang van zaken is niet in overeenstemming met de aanbevelingen van de ISFG. Hierin wordt onder meer beschreven dat de identiteit van degene waarvan het DNA wordt afgenomen volgens een vaste procedure wordt vastgesteld, opdat de identiteit van de betrokkenen kan worden gewaarborgd. DNA-bewijs op basis van een thuis-'kit' kan daarom niet worden geaccepteerd. Indien een laboratorium ook DNA-onderzoek doet op basis van thuis-'kits' dient uit het DNA-onderzoeksrapport of begeleidend schrijven te blijken dat de monsterafname is verricht conform de normen van de ISFG. Ook deze bewijslast rust op de betrokkene. Dit kan hij aantonen door de 'scope' van het betreffende laboratorium te overleggen. Hieruit moet blijken dat niet alleen de afname, analyse, interpretatie en rapportage van vaderschapsonderzoek volgens de aanbevelingen van de ISFG is gebeurd, maar ook de identificatie van degenen van wie DNA-materiaal wordt afgenomen volgens deze aanbevelingen heeft plaatsgevonden.

Samenvattend geldt het volgende:

Uit het rapport van een laboratorium dient te blijken dat het laboratorium geaccrediteerd is conform

1. de ISO/IEC-norm 17025 en/of 15189; **en**
2. de aanbevelingen van de *Paternity Testing Commission of the International Society of Forensic Genetics* (ISFG);
3. Het vaderschapsonderzoek van dit laboratorium dient geaccrediteerd volgens de bovenstaande nummers 1 én 2; **als één van beide ontbreekt, kunt u het DNA-bewijs niet accepteren;**
4. Betreft het een rapport van een in Nederland gevestigde instelling/onderneming dan dient deze instelling/onderneming bovendien geaccrediteerd te zijn door de Raad van Accreditatie in Utrecht;
5. Betreft het een rapport van een buiten Nederland gevestigde instelling/onderneming dan dient deze instelling/onderneming bovendien geaccrediteerd te zijn door een Raad van Accreditatie of vergelijkbare instantie in het betreffende land of een instantie die vergelijkbaar is met een Raad van Accreditatie.

Deze Raad van Accreditatie of vergelijkbare instantie dient in dat land de bevoegde instantie tot accreditatie te zijn. Indien deze organisatie is aangesloten bij de International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) geldt deze in ieder geval als bevoegde autoriteit. Indien dit niet het geval is dient degene die het vaderschap wil aantonen, te bewijzen dat het laboratorium is geaccrediteerd door de bevoegde instantie in dat land. Hij kan dit doen door een verklaring te overleggen van de instantie die volgens betrokkene de bevoegde accrediterende organisatie in dat land is.

Voorbeeld

Een meisje van acht jaar, geboren uit een Venezolaanse ongehuwde vrouw, wordt door een Nederlander erkend. Acht maanden later wordt een DNA-bewijs overgelegd waaruit blijkt dat met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de erkenner de biologische vader van het kind is. Het DNA-bewijs is in Nederland afgenomen bij een huisarts en vervolgens is het DNA-onderzoek uitgevoerd door een laboratorium in de VS die werkt volgens de ISO/IEC normen 17025 en 15189. Dit Amerikaanse laboratorium is tevens geaccrediteerd door de *American Council of Independent Laboratories*. Deze laatste organisatie is aangesloten bij de ILAC. Dit DNA-bewijs kan evenwel niet worden geaccepteerd,

omdat het laboratorium niet is geaccrediteerd conform de aanbevelingen van de ISFG. De monsterafname is evenmin op de juiste wijze geschied.

Artikel 6

Wetswijziging

De tekst van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c wordt gewijzigd in:

‘Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlandschap de minderjarige vreemdeling die door een Nederlander is erkend en die niet op grond van de artikelen 3 of 4 Nederlander is of is geworden, indien hij onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring gedurende een onafgebroken periode van ten minste drie jaren verzorging en opvoeding heeft genoten van de Nederlander door wie hij is erkend’.

Wijziging Handleiding

In paragraaf 1 *Algemeen* wordt de tekst achter het derde gedachtestreepje:

‘hij gedurende ten minste drie jaar voorafgaande aan de verklaring ononderbroken is verzorgd en opgevoed door deze Nederlander. De periode van verzorging en opvoeding hoeft dus niet pas na de erkenning te beginnen, maar moet in ieder geval voortduren tot de datum waarop de optieverklaring wordt afgelegd’.

In paragraaf 2 *Erkenning en wettiging van minderjarigen vóór 1 april 2003* wordt de zin ‘Om deze schijnerkenningen...verbinden’ vervangen door: ‘Om deze schijnerkenningen tegen te gaan verbond de RWN met ingang van 1 april 2003 geen rechtstreeks nationaliteitsgevolg meer aan de enkele erkenning en de hier bedoelde wettiging, maar bevatte een optierecht voor het kind na een termijn van verzorging en opvoeding door de Nederlander’.

Aansluitend wordt de volgende zin toegevoegd: ‘De wetgever heeft evenwel besloten om met ingang van 1 maart 2009 dit rechtstreekse nationaliteitsgevolg voor minderjarige vreemdelingen die na hun geboorte, máár voor hun zevende jaar, door een Nederlander worden erkend én voor hun minderjarige kinderen die zonder erkenning door wettiging het kind worden van een Nederlander, opnieuw in te voeren. Zie artikel 4 en de Toelichting’.

In paragraaf 3 *Vereiste van opvoeding en verzorging door de Nederlandse man* worden de eerste twee zinnen gewijzigd in de volgende tekst: ‘Een minderjarige vreemdeling die tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 werd erkend door een Nederlander of die zonder erkenning door wettiging het kind werd van een Nederlander, kon in die periode de Nederlandse nationaliteit alleen door optie verkrijgen. Het kind moest dan wel na de erkenning of wettiging en tijdens zijn minderjarigheid gedurende een onafgebroken periode van ten minste drie jaar verzorging en opvoeding hebben genoten van de Nederlandse man door wie het is erkend of wiens kind het door wettiging was geworden.’

Bovendien mocht het kind niet eerder de Nederlandse nationaliteit door optie hebben verkregen, moesten de bepalingen van artikel 2 RWN in acht zijn genomen en moest het minderjarige kind dat op het moment van het afleggen van de verklaring zestien jaar of ouder was daarmee uitdrukkelijk instemmen’.

Na 3.2 Bewijsmiddelen wordt een nieuwe paragraaf 4 ingevoegd met de tekst:

‘4. *Erkenning en wettiging vanaf 1 maart 2009*

Met ingang van 1 maart 2009 verkrijgen minderjarige kinderen die jonger zijn dan zeven jaar en worden erkend door een Nederlander, door deze erkenning vanaf de datum van erkenning het Nederlandschap (artikel 4, tweede lid RWN). Hetzelfde geldt voor minderjarige kinderen die zonder erkenning door wettiging het kind worden van een Nederlander (artikel 4, derde lid RWN). Indien een minderjarig kind dat zeven jaar of ouder is wordt erkend door een Nederlander verkrijgt het pas het Nederlandschap indien het biologische vaderschap bij of binnen een jaar na erkenning wordt aangetoond via door DNA-bewijs als bedoeld in het besluit DNA-onderzoek vaderschap (zie artikel 4 lid 4 RWN juncto artikel 4 lid 6 RWN). Indien de Nederlander die een kind van zeven jaar of ouder heeft erkend zijn biologische vaderschap niet kan of wil aantonen staat de mogelijkheid open van de optie mogelijkheid van artikel 6, eerste lid onder c RWN’.

Paragraaf 4 *Naamskeuze voor/door de optant* wordt vervangen door de volgende tekst:

‘Paragraaf 5 *Naamskeuze voor/door de optant*’

De zin ‘In dit verband...luit’ wordt vervangen door ‘In dit ...artikel 5b, onder b WCN luidt:’

Voorts wordt in de zin ‘Behoeft de bij de optie...tot uitdrukking worden gebracht’ de woorden

'(vergelijk artikel 6, vijfde lid, RWN)', gewijzigd in '(vergelijk artikel 6, zesde lid, RWN)'.

In de zin 'Heeft het kind...overeenkomstig artikel 6, vijfde lid RWN' worden de woorden 'artikel 6, vijfde lid RWN' gewijzigd in 'artikel 6, zesde lid RWN'.

De tekst van *voorbeeld 1* wordt gewijzigd in:

'Een ongehuwde Italiaanse vrouw bevalt op 1 april 2000 van een zoon. Op 1 april 2010 erkent een Nederlander, met wie de vrouw al twee jaar een relatie heeft en samenwoont, het minderjarige kind, omdat zij beiden graag willen dat het kind een vader en de Nederlandse nationaliteit krijgt. Omdat het kind echter inmiddels ouder is dan zeven jaar dient de Nederlander zijn biologische vaderschap aan te tonen bij of binnen een jaar na erkenning voordat deze erkenning voor het kind nationaliteitsrechtelijke gevolgen heeft. Omdat de Nederlander weet dat hij onmogelijk de biologische vader kan zijn van het kind, omdat hij op het moment van de geboorte de Italiaanse vrouw nog niet kende, besluit hij geen DNA-onderzoek uit te laten voeren. Nadat hij het kind drie jaar heeft verzorgd en opgevoed kan hij, indien hij het gezag heeft over het kind en derhalve kan optreden als wettelijk vertegenwoordiger van het kind, een optieverklaring afleggen op grond van artikel 6, eerste lid aanhef en onder c RWN.'

Overgangsrecht

Voorts wordt het volgende tekstgedeelte als (nieuwe) paragraaf 6 ingevoegd:

'6. Overgangsrecht

Het op 1 maart 2009 ingevoerde artikel 4, tweede, derde en vierde lid RWN (Stb. 270) betreft alleen erkenningen en wettigingen die op of na 1 maart 2009 gerealiseerd zijn. Voor kinderen die nog vreemdeling zijn en op of na 1 april 2003, maar vóór 1 maart 2009 zijn erkend of gewettigd, zijn overgangsbepalingen opgesteld die deze kinderen met een optierecht zoveel mogelijk dezelfde rechten geeft als de huidige regelgeving. Deze overgangsbepalingen zijn opgenomen in artikel II, eerste lid onder a, b of c van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270).

Artikel II van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270) bepaalt:

1. Na het afleggen van een daartoe strekkende verklaring verkrijgt het Nederlandschap door een bevestiging als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Rijkswet op het Nederlandschap
 - a. de vreemdeling die vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003, voor de leeftijd van zeven jaar is erkend door een Nederlander,
 - b. de vreemdeling die als minderjarige vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003, op de leeftijd van zeven jaar of ouder door een Nederlander is erkend, indien hij bij het afleggen van de verklaring aantoont dat de erkenner zijn biologische vader is,
 - c. de vreemdeling die als minderjarige vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003 door wettiging het kind is geworden van een Nederlander.
2. Artikel 6, derde tot en met negende lid, van de Rijkswet op het Nederlandschap is van overeenkomstige toepassing op de in het eerste lid genoemde erkende of gewettigde personen met dien verstande, dat op de in het achtste lid bedoelde minderjarige niet het vereiste van toelating en hoofdverblijf in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba van toepassing is en hij niet gehouden is de bereidverklaring en de verklaring van verbondenheid af te leggen.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur kunnen nadere regelen worden gesteld met betrekking tot het in het eerste lid onder b bedoelde bewijs.
4. Voor de toepassing van artikel 14, tweede lid, van de Rijkswet op het Nederlandschap wordt onder familierechtelijke betrekking mede gerekend de erkenning en wettiging als bedoeld in het eerste lid.

De overgangsregeling regelt dat bevestiging van het Nederlandschap door optie kan worden gevraagd in het geval van erkenningen en/of wettigingen, die op of na 1 april 2003, maar vóór 1 maart 2009 hebben plaatsgevonden. Ook nu geldt de leeftijdsgrens van zeven jaar: indien een kind van zeven jaar of ouder door een Nederlander is erkend, dient dit kind bij optie het biologische vaderschap van de erkenner aan te tonen. Voor de wijze waarop dit biologische vaderschap dient te worden aangetoond, is het Besluit DNA-onderzoek relevant. De keuze van de wetgever voor het optierecht betekent dat het Nederlandschap dus niet met terugwerkende kracht wordt verleend aan het kind dat erkend is door een Nederlander. Dit zou onwenselijk kunnen zijn, omdat het mogelijk is dat een kind daardoor een andere nationaliteit zou verliezen. Als men dit verlies wil voorkomen wordt het optieverzoek achterwege gelaten.

Artikel II, tweede lid regelt dat artikel 6, derde lid tot en met het negende lid van overeenkomstige toepassing zijn op de personen die in het eerste lid van dit artikel worden genoemd. Dit betekent dat een optieverklaring op grond van dit artikel eerst wordt bevestigd indien in ieder geval voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- er mag op grond van het gedrag van de optant geen ernstige vermoedens bestaan dat hij gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de veiligheid van het Koninkrijk. Op deze regel

wordt echter een uitzondering gemaakt als het op grond van een volkenrechtelijke verplichting niet is toegestaan om de bevestiging om die reden te weigeren (zie artikel 6, vierde lid en 9, eerste lid RWN);

- wanneer de optant geen geslachts- of voornamen heeft worden deze in overleg met hem vastgesteld (zie artikel 6, zesde lid RWN);
- de optant niet eerder de Nederlandse nationaliteit door optie heeft verkregen (zie artikel 6, negende lid RWN).

Voorbeeld:

Op 28 januari 2008 wordt een jongen van vier jaar, die geboren is uit een ongehuwde Russische vrouw, erkend door een Nederlander. De jongen verkreeg door deze erkenning op dat moment niet het Nederlanderschap. Op 1 april 2009 legt de Nederlandse erkenner, die ook wettelijk vertegenwoordiger is van het kind, bij de gemeente een optieverklaring op grond van artikel II, eerste lid onder a van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270) af. Hierdoor verkrijgt de jongen vanaf de datum van bevestiging van de optieverklaring het Nederlanderschap.'

Voorts wordt aansluitend het volgende tekstgedeelte toegevoegd:

'Naamskeuze in geval van buitenlandse erkenning of wettiging

Om keuze van de geslachtsnaam mogelijk te maken voor kinderen, die buiten Nederland zijn erkend of gewettigd is bij artikel IIA, onder 1, van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270) de tekst van artikel 5b onder a van de WCN gewijzigd in de tekst zoals deze gold tot 1 april 2003:

Indien een kind buiten Nederland rechtsgeldig is erkend of gewettigd, door deze erkenning of wettiging in familierechtelijke betrekkingen tot de vader is komen te staan en daarbij het Nederlanderschap heeft verkregen of behouden, en indien de geslachtsnaam van dat kind na de erkenning of de wettiging niet is bepaald met inachtneming van een naamskeuze in de zin van artikel 5, tweede lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, kunnen de moeder en de erkenner gezamenlijk alsnog, tot twee jaar na de erkenning of de wettiging verklaren welke van hun beider geslachtsnaam het kind zal hebben. Heeft het kind op het tijdstip van de erkenning of de wettiging de leeftijd van zestien jaren bereikt, dan kan het, tot twee jaar na de erkenning of de wettiging, zelf alsnog verklaren of het de geslachtsnaam van de vader of de moeder zal hebben.

Dit betekent dat in geval van een buitenlandse erkenning of wettiging waarbij voor het betreffende kind dat door die erkenning of wettiging Nederlander is geworden geen naamskeuze is gedaan, alsnog binnen twee jaar na de erkenning of wettiging – door de ouders gezamenlijk ten behoeve van het kind een verklaring van naamskeuze kan worden afgelegd. Was het kind zestien jaar of ouder bij de erkenning of wettiging, dan kan het de verklaring van naamskeuze zelf afleggen.

Artikel 5, achtste lid, van Boek 1 Burgerlijk Wetboek heeft ook betrekking op naamskeuze en is eveneens aangepast bij artikel IIA, onder 2, van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270). De nieuwe tekst van dit artikel, voor zover in dit kader van belang wordt: 'Een verklaring van de ouders als bedoeld in het tweede lid, derde, vierde of zesde lid kan slechts ten aanzien van de geslachtsnaam van het eerste kind, tot wie beide ouders in familierechtelijke betrekking staan worden afgelegd. Onverminderd het zevende lid, hebben volgende kinderen van dezelfde ouders dezelfde geslachtsnaam als het eerste kind, met dien verstande dat in het geval dat volgende kinderen blijken de geboorteakte of krachtens toepasselijk recht een naam hebben die afwijkt van de naam van het eerste kind, de ouders kunnen verklaren dat het desbetreffende kind dezelfde geslachtsnaam zal hebben als het eerste kind'.

In het Nederlandse naamrecht geldt de eenheid van naam als uitgangspunt. Dit betekent dat bij het eerste kind de ouders een naamskeuze doen en eventuele volgende kinderen dezelfde geslachtsnaam krijgen. Het is echter mogelijk dat de totstandkoming van de familierechtelijke betrekkingen tussen de ouders en een volgend kind en de toepasselijkheid van het Nederlandse namenrecht niet op het zelfde moment plaatsvindt, waardoor in de geboorteakte van het kind een andere geslachtsnaam is opgenomen dan die van het eerste kind. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn, indien een (volgend) kind naar buitenlands recht is erkend of geadopteerd. Om ook in die gevallen de eenheid van naam in een gezin te verkrijgen krijgen ouders de gelegenheid om bij een ambtenaar van de burgerlijke stand te verklaren dat het desbetreffende kind dezelfde geslachtsnaam zal hebben als het eerste kind.

Indien een kind dat ouder is dan zeven jaar en op of na 1 maart 2009 door een Nederlander wordt erkend dient naast de erkenningsakte een separate akte van naamskeuze te worden opgemaakt. Deze naamskeuze is voorwaardelijk, want afhankelijk van de vraag of het kind Nederlander wordt. Deze akte van naamskeuze krijgt eerst rechtskracht indien het biologisch vaderschap van de Nederlander is aangetoond en het kind hierdoor het Nederlanderschap heeft verkregen.'

Modellen

In model 1.5 wordt de zin 'en verklaart...en opgevoed' gewijzigd in 'en verklaart dat bovengenoemde minderjarige geen Nederlander is of is geworden op grond van artikel 3 of 4 RWN en op ...-...-door

erkenning het kind is geworden van de hierna genoemde Nederlandse vader en dat bovengenoemde minderjarige sedert ...-...onafgebroken verzorgd en opgevoed wordt door deze Nederlander'.

Het nieuwe model 1.37 bevat de optieverklaring op grond van artikel II, eerste lid rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270).

Toelichting

Tot 1 april 2003 had een erkenning of wettiging van een minderjarige vreemdeling door een Nederlander als gevolg dat het minderjarige kind van rechtswege het Nederlanderschap verkreeg. Het kwam geregeld voor dat de erkenningen van een minderjarig kind door een Nederlander, die noch biologisch noch sociaal de vader van het kind was enkel tot doel hadden een onbeperkt verblijfsrecht aan het kind te verschaffen. Om deze schijnerkenningen tegen te gaan heeft de wetgever besloten vanaf 1 april 2003 geen rechtstreeks nationaliteitsgevolg meer te verbinden aan erkenning of wettiging van een minderjarig kind, maar daaraan ook een termijn van verzorging en opvoeding te verbinden. Na inwerkingtreding van deze wetwijziging bleek dat de regeling bijstelling behoefte. Er werd onvoldoende rekening gehouden met de legitieme wens van Nederlandse vaders om hun kinderen die buiten huwelijk uit een affectieve relatie geboren zijn op dezelfde wijze het Nederlanderschap te laten verkrijgen als kinderen die uit een huwelijk zijn geboren. Zowel het nationaliteitsrechtelijke onderscheid tussen kinderen die vóór en kinderen die na geboorte erkend werden en het onderscheid met kinderen die uit huwelijk zijn geboren werd als ongewenst beschouwd. Vergelijkbare problemen deden zich voor indien kinderen door huwelijk zonder erkenning gewettigd zijn.

Vanaf 1 maart 2009 verkrijgen minderjarige kinderen die na de geboorte worden erkend door een Nederlander en jonger zijn dan zeven jaar, net als vóór 1 april 2003, direct het Nederlanderschap. Hetzelfde geldt voor minderjarige kinderen die zonder erkenning worden gewettigd door een Nederlander. De eis van drie jaar verzorging en opvoeding vervalt aldus voor deze groepen omdat de wetgever er van uitgaat dat de schijnerkenningen die enkel gericht zijn op verkrijging van het Nederlanderschap betrekking hebben op oudere minderjarigen.

Bij erkenning door een Nederlander van minderjarige kinderen die zeven jaar of ouder zijn is er voor gekozen deze erkenning pas nationaliteitsrechtelijk gevolgt te geven indien de erkenner bij of binnen een jaar na de erkenning zijn biologische vaderschap aantoont. Het biologische vaderschap wordt bewezen door overlegging van DNA-bewijs van een laboratorium in binnen- of buitenland. Niet ieder DNA-bewijs kan echter geaccepteerd worden. Nadere eisen zijn neergelegd in het Besluit DNA-onderzoek vaderschap, de Algemene Maatregel van Rijksbestuur die in artikel 4 lid 6 wordt bedoeld.

De optiemogelijkheid van drie jaar verzorging en opvoeding in artikel 6, eerste lid, onder c, RWN blijft van kracht voor die gevallen waarin de erkenner het kind eerst erkent nadat het de leeftijd van zeven bereikt heeft en niet wordt aangetoond dat hij de biologische vader van het kind is óf waarbij de erkenner er om hem moverende redenen niet voor kiest het biologische vaderschap binnen een jaar na de erkenning aan te tonen. De periode van verzorging en opvoeding hoeft niet pas na de erkenning te beginnen. Voldoende is dat de opvoeding en verzorging onmiddellijk voorafgaand aan de optieverklaring ten minste drie jaren onafgebroken heeft geduurd.

Bovendien is in artikel II van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270) een overgangsregeling opgenomen voor erkenningen en wettigingen die op of na 1 april 2003 hebben plaatsgevonden, maar voor 1 maart 2009. De minderjarige kinderen kunnen in dat geval het Nederlanderschap verkrijgen door het afleggen van een optie, vanaf de datum van bevestiging van de optie. Het Nederlanderschap wordt niet met terugwerkende kracht verkregen om te voorkomen dat personen met terugwerkende kracht een andere nationaliteit verliezen.

Tot Slot

Dit TBN treedt in werking op 1 maart 2009.

De tekst van dit TBN wordt, voor zover relevant, zo spoedig mogelijk verwerkt in de Handleiding RWN.

*De Minister van Justitie,
in zijn hoedanigheid van minister van het Koninkrijk,
namens deze:
de directeur-generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken,
R.K. Visser.*

Model 1.5:

**Optieverklaring op grond van artikel 6, eerste lid, onder c, RWN
(afgelegd door wettelijk vertegenwoordiger)**

**Ik leg als wettelijk vertegenwoordiger een verklaring tot verkrijging van de
Nederlandse nationaliteit af voor:**

(geslachts)na(a)m(en) :
voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
geboorteplaats en geboorteland :
nationaliteit(en) :
adres :
postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat:

- bovengenoemde minderjarige geen Nederlander is of is geworden op grond van artikel 3 of 4 RWN;
- hij/zij op door erkenning het kind is geworden van de hierna genoemde Nederlandse vader; en
- bovengenoemde minderjarige sinds onafgebroken verzorgd en opgevoed wordt door deze Nederlander.

Persoonsgegevens Nederlandse vader :
geslachtsna(a)m(en) en voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
Nederlandse nationaliteit sedert :
adres :
postcode en woonplaats :
Persoonsgegevens wettelijk vertegenwoordiger :
geslachtsna(a)m(en) en voorna(a)m(en) :
Geboortedatum :
adres :
postcode en woonplaats :

Bij deze verklaring is een/geen verzoek tot naamsvaststelling gevoegd.

Ik verklaar dat alle gegevens waar zijn en dat ik geen belangrijke gegevens heb verzwegen. Ik weet dat het geven van onjuiste informatie of het verzwijgen van informatie ertoe kan leiden dat de Nederlandse nationaliteit van bovengenoemde persoon wordt ingetrokken, zelfs als hij of zij hierdoor staatloos wordt.

.....
(plaats) (datum)

.....
(handtekening)

.....
(gemeente- of dienststempel)

Deze verklaring is geen bewijs van de Nederlandse nationaliteit

Model 1.37:

Optieverklaring op grond van artikel II, eerste lid rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270) (afgelegd door wettelijk vertegenwoordiger)

Ik leg als wettelijk vertegenwoordiger een verklaring tot verkrijging van de Nederlandse nationaliteit af voor:

(geslachts)na(a)m(en) :
voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
geboorteplaats en geboorteland :
nationaliteit(en) :
adres :
postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat bovengenoemde minderjarige op-..... als minderjarige vóór xxx maar op of na 1 april 2003*,

- vóór de leeftijd van zeven jaar is erkend door de hierna genoemde Nederlander of
- op de leeftijd van zeven jaar of ouder door de hierna genoemde Nederlander is erkend en hij bij het afleggen van de verklaring, op een wijze zoals bedoeld in het Besluit DNA-vaderschap, aantoont dat hij de biologische vader is van de minderjarige of
- door wettiging het kind is geworden van de hierna genoemde Nederlander.

Persoonsgegevens Nederlandse vader :
geslachtsna(a)m(en) en voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
Nederlandse nationaliteit sedert :
adres :
postcode en woonplaats :

Persoonsgegevens wettelijk vertegenwoordiger :
geslachtsna(a)m(en) en voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
adres :
postcode en woonplaats :

Bij deze verklaring is een/geen verzoek tot naamsvaststelling gevoegd

Ik verklaar dat alle gegevens waar zijn en dat ik geen belangrijke gegevens heb verzwegen. Ik weet dat het geven van onjuiste informatie of het verzwijgen van informatie ertoe kan leiden dat de Nederlandse nationaliteit van bovengenoemde persoon wordt ingetrokken, zelfs als dit tot staatloosheid leidt.

.....
(plaats) (datum)

.....
(handtekening)

.....
(gemeente- of dienststempel)

Deze verklaring is geen bewijs van de Nederlandse nationaliteit
*= omcirkelen wat van toepassing is